

Resultat af Design- og planlægningsfasen

Informationsmøde den 14. december 2023

Styrelsen for Dataforsyning
og Infrastruktur

DATAFORDELER

Velkomst

- **Jesper Weng Haar**, kontorchef for Fællesoffentlig Datadistribution, byder velkommen.

DATAFORDELER

Velkomst

Stine Kern Licht

- Projektleder for SDFI
- stkel@sdfi.dk

Styrelsen for Dataforsyning
og Infrastruktur

Halfdan Reschat

- Projektleder for Netcompany
- hre@netcompany.com

Netcompany

Agenda

- Velkomst
- Opsummering af moderniseringsbehov og produktvision
- Hvordan forløb Design- og Planlægningsfasen
- Fasens resultat
- Forventet scope for moderniseringen

(Pause)

- Forventet scope for moderniseringen (fortsat)
- Forventet plan for moderniseringen
- Resultat af Proof of Concept
- Videre forløb
- Spørgsmål

Praktisk information:

- Stil gerne spørgsmål undervejs
(virtuelle deltagere: skriv spørgsmål i chatten)
- Slides udsendes efterfølgende

Opsummering af moderniseringsbehov og produktvision

Styrelsen for Dataforsyning
og Infrastruktur

DATAFORDELER

Projektets formål

- At sikre den **fortsatte drift, support, vedligeholdelse og Videreudvikling** af Datafordeleren.
- At give Datafordeleren et **kvalitetsmæssigt løft**.
- At **effektivisere driften** af løsningen.

Projektets ønskede gevinster

Målsætninger med modernisering

Effektivisering

Funktionel kvalitet

Systemets ydeevne

**Sikkerhed og service-
kontinuitet**

Time-to-market

**Understøtte nye teknologiske
og forretningsmæssige behov**

Tværgående samarbejde

Målsætninger med modernisering

Effektivisering

- Effektiv drift og vedligeholdelse
- Øget automatisering af driftsopgaver
- Modulopdelt it-arkitektur

Sikkerhed og servicekontinuitet

- Overholde gældende lovgivning
- Fuld tillid til Datafordeleren, som samfundskritisk infrastruktur
- Håndteringen af store personhenførbare dataregistre

Funktionel kvalitet

- Høj kvalitet i udstillet funktionalitet
- Opfylde anvendere og registres behov
- Øget brugervenlighed

Time-to-market

- Vedligehold og videreudvikling med kortere time-to-market.
- Kortere tid fra behov for ny funktionalitet til at denne er udviklet og udrullet.

Tværgående samarbejde

- Understøtte distribution og anvendelse af Grunddata.
- Sikre en høj grad af transparens for planlægning og udførsel af drift og udvikling.

Systemets ydeevne

- Høje krav til driftseffektivitet
- Skalere med forsat stigende anvendelse
- Håndtere periodevise peaks.
- Skærpede krav til svartider

Understøtte nye behov

- Fleksibel og tilpasningsklar til nye/justerede behov.
- Understøtte et generelt stigende behov for realtidsdata.

17 moderniseringsbehov

SDFI's 17 moderniseringsbehov, som konkretiserer de syv forretningsmæssige målsætninger.

- **MB1: Etablering af den Moderniserede Datafordeler i en modulær it-arkitektur**
- MB2: Udvidet understøttelse af versionering
- **MB3: Etablering af funktionalitet ved brug af standardprogrammel**
- **MB4: Øget brug af dynamisk skalering af kapacitet til drift**
- MB5: Øget automatisering af Testmiljøer
- MB6: Øget brug af automatiseret test
- MB7: Optimering af hændelser samt hændelsesgenerering
- MB8: Optimering af logning og overvågning via logning
- MB9: Optimering af distribution af geodata
- **MB10: Optimering af indlæsning af data**
- MB11: Optimering af forespørgsels- og udstillingsværktøjer
- MB12: Optimering af understøttelse af udstilling af data i nær realtid
- **MB13: Etablering af automatisering af konfiguration af tjenester**
- MB14: Optimering af filudtræk
- MB15: Optimering af funktionalitet til selvbetjening
- MB16: Optimering af understøttelse af kopiregistre
- MB17: Optimering af håndtering af metadata

Produktvision med 14 moderniseringstiltag

Netcompanys 14 moderniseringstiltag, som besvarer de 17 moderniseringsbehov.

- MT1: Moderne REST-tjenester
- MT2: Moderne Hændelser
- MT3: Optimering af funktionalitet til selvbetjening
- MT4: Øget brugervenlighed for Dokumentation
- MT5: Nutidsdatabase med aktuelle data
- MT6: Stabil og robust modulær IT-arkitektur
- MT7: Forbedring og effektivisering af sikkerhed
- MT8: Optimering af distribution af geodata
- MT9: Optimering af løbende indlæsning af data
- MT10: Optimering af totalindlæsning og datamodelændringer
- MT11: Moderne Filudtræk
- MT12: Understøttelse af kopiregistre
- MT13: Optimering af logning og overvågning
- MT14: Øget automatisering af test og testmiljøer

Hvordan forløb Design- og Planlægningsfasen

Styrelsen for Dataforsyning
og Infrastruktur

DATAFORDELER

Fasens formål

- At skabe grundlaget for udviklingsfasen ved at:

Nedbryde behov i epics og user stories

Fastlægge en backlog for moderniseringen

Udvælge backlog items til den første udviklingsleverance

Lave en overordnet (foreløbig) plan for hele udviklingsfasen

Lave en detaljeret plan for den første udviklingsleverance

Gøre klar til første sprint

Gennemføre et Proof-of-Concept

Moderniseringstiltag inddelt i temaer

Moderne tjenester

- Der har været én arbejdsgruppe for hvert tema.
- Flere workshops afholdt for hvert tema.

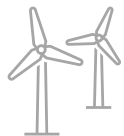
Selvbetjening

Data og indlæsning

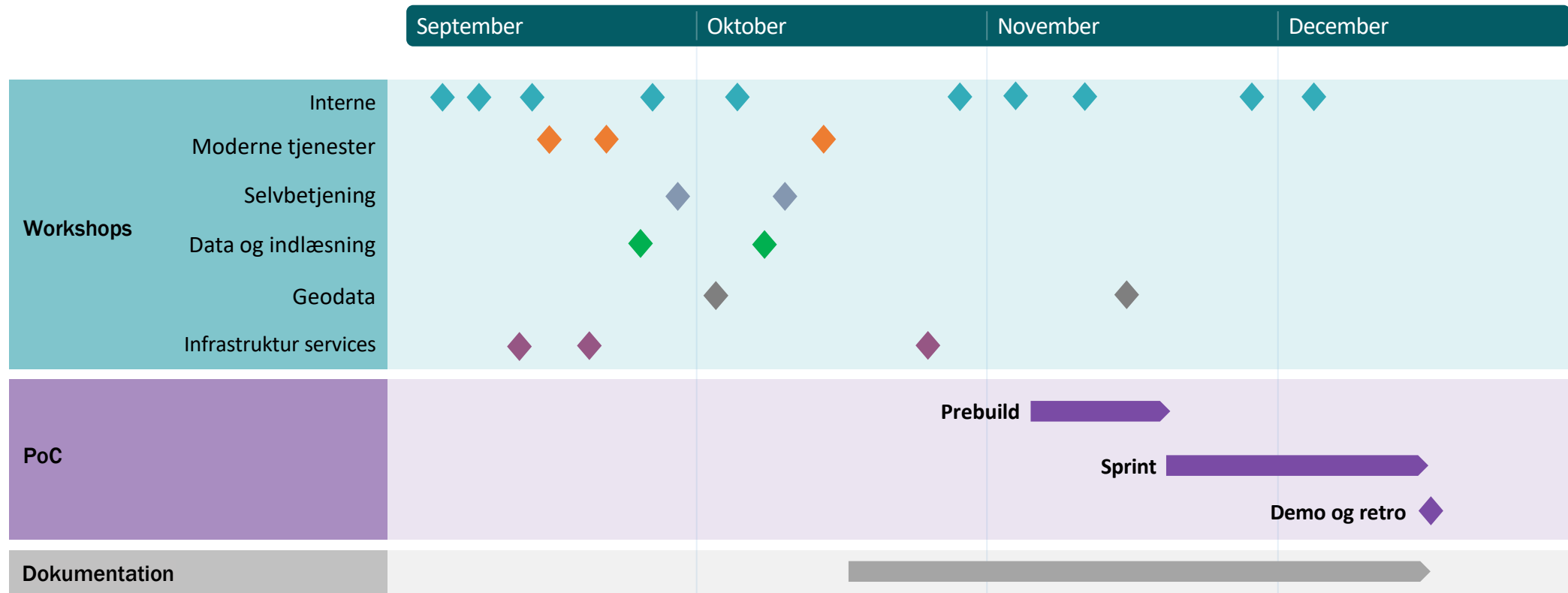
Geodata

Infrastruktur services

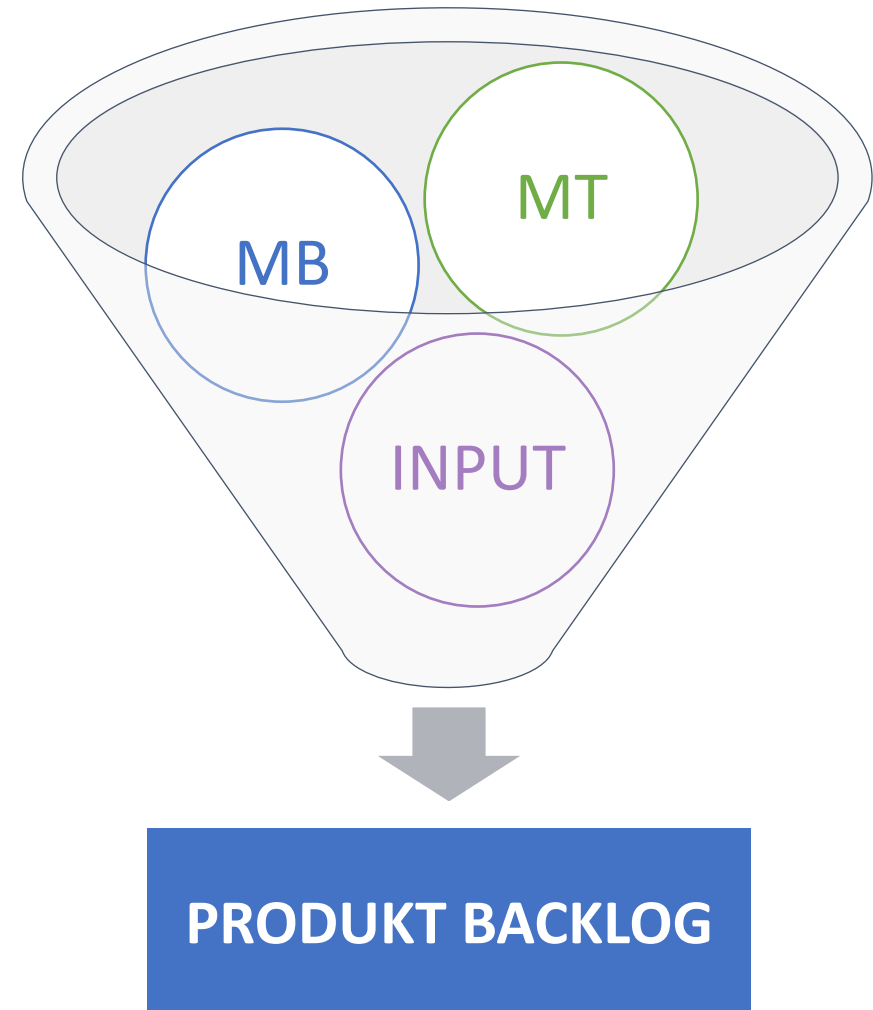
Plan for Design- og planlægningsfasen

Proces for Design- og planlægningsfasen

- Kick off og opstart af de 5 arbejdsgrupper.
- Workshops afholdt centreret omkring moderniseringstiltagene.
- Workshops har resulteret i over 150 konkrete input fra deltagerne – og god dialog om fordele og ulemper ved forskellige løsninger.
- Projektet har sammensat produkt backlog for moderniseringen ud fra moderniseringsbehov, -tiltag og input.
- Udviklingsleverancer er struktureret ud fra prioritering, men også forudsætninger og afhængigheder samt at leverancerne skaber værdi.
- PoC gennemført med brugbare 'lessons learned'.

Fasens resultat

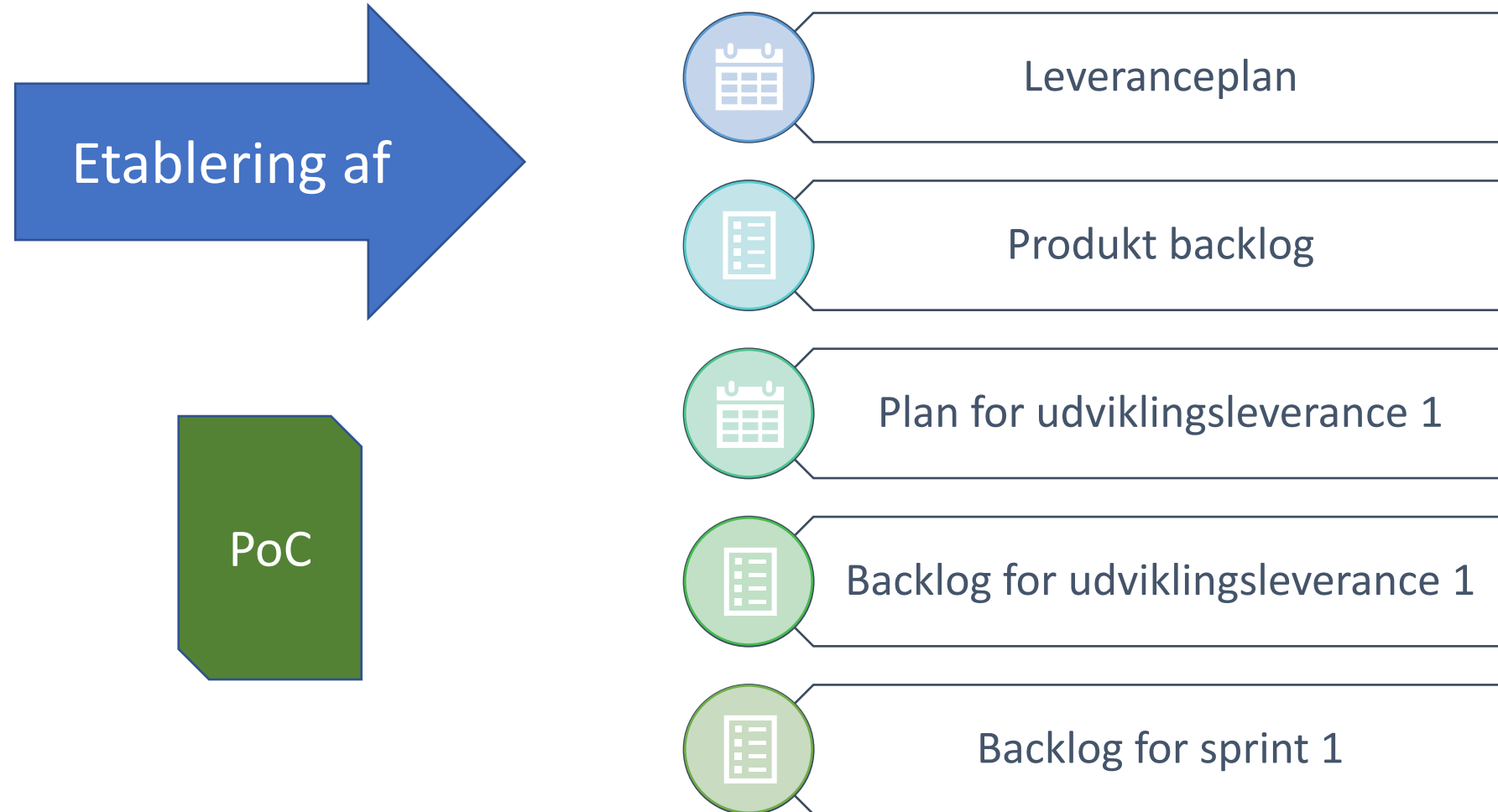
Styrelsen for Dataforsyning
og Infrastruktur

DATAFORDELER

Resultat af Design- og planlægningsfasen

Forventet scope for moderniseringen

Styrelsen for Dataforsyning
og Infrastruktur

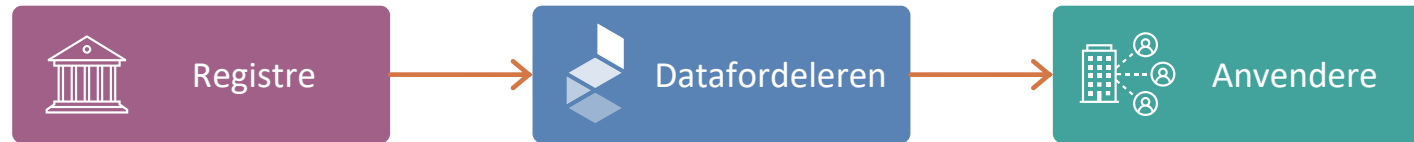
DATAFORDELER

Forventet scope for moderniseringen

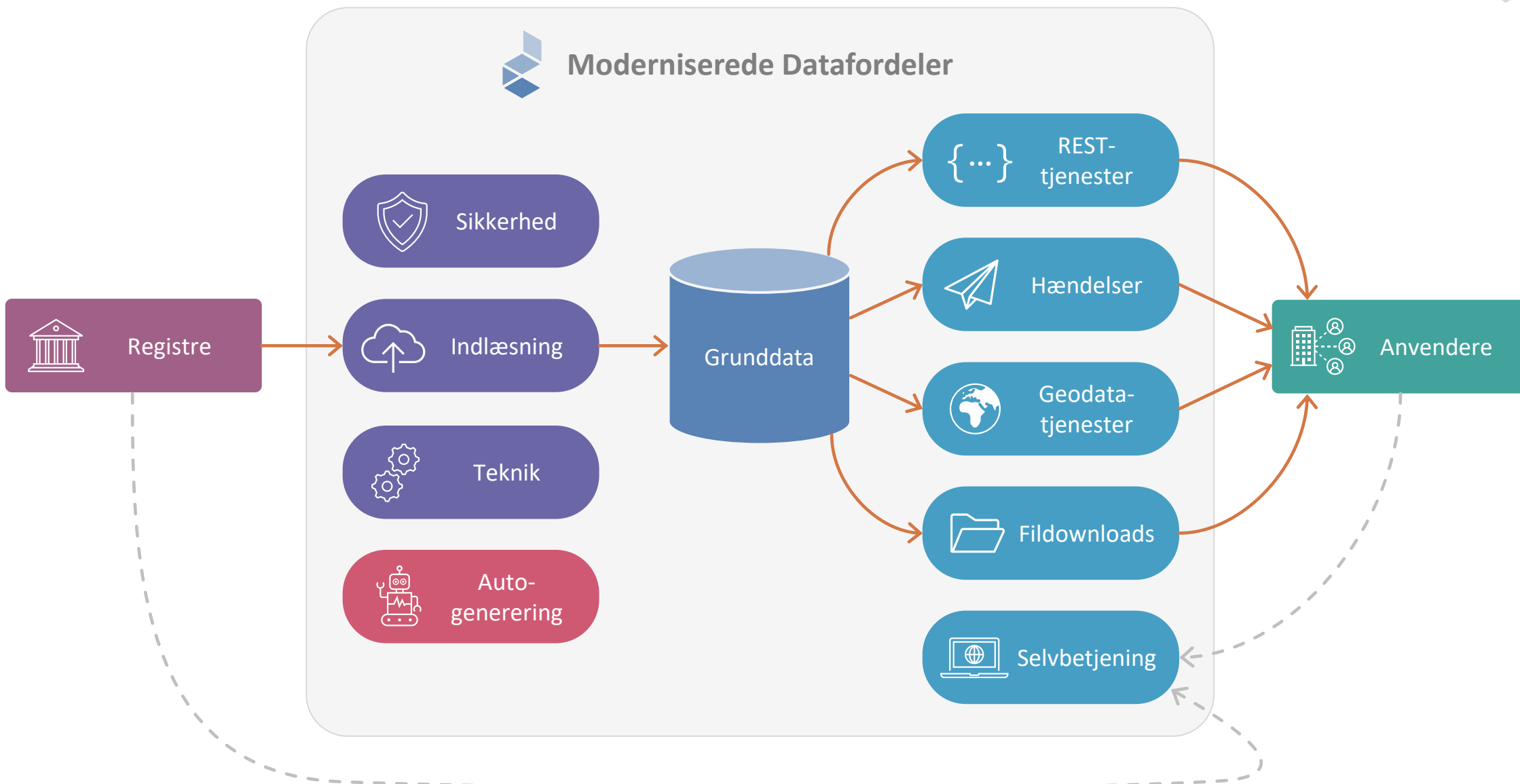

- Den Moderniserede Datafordeler vil fortsat stå for at fordele registerdata.

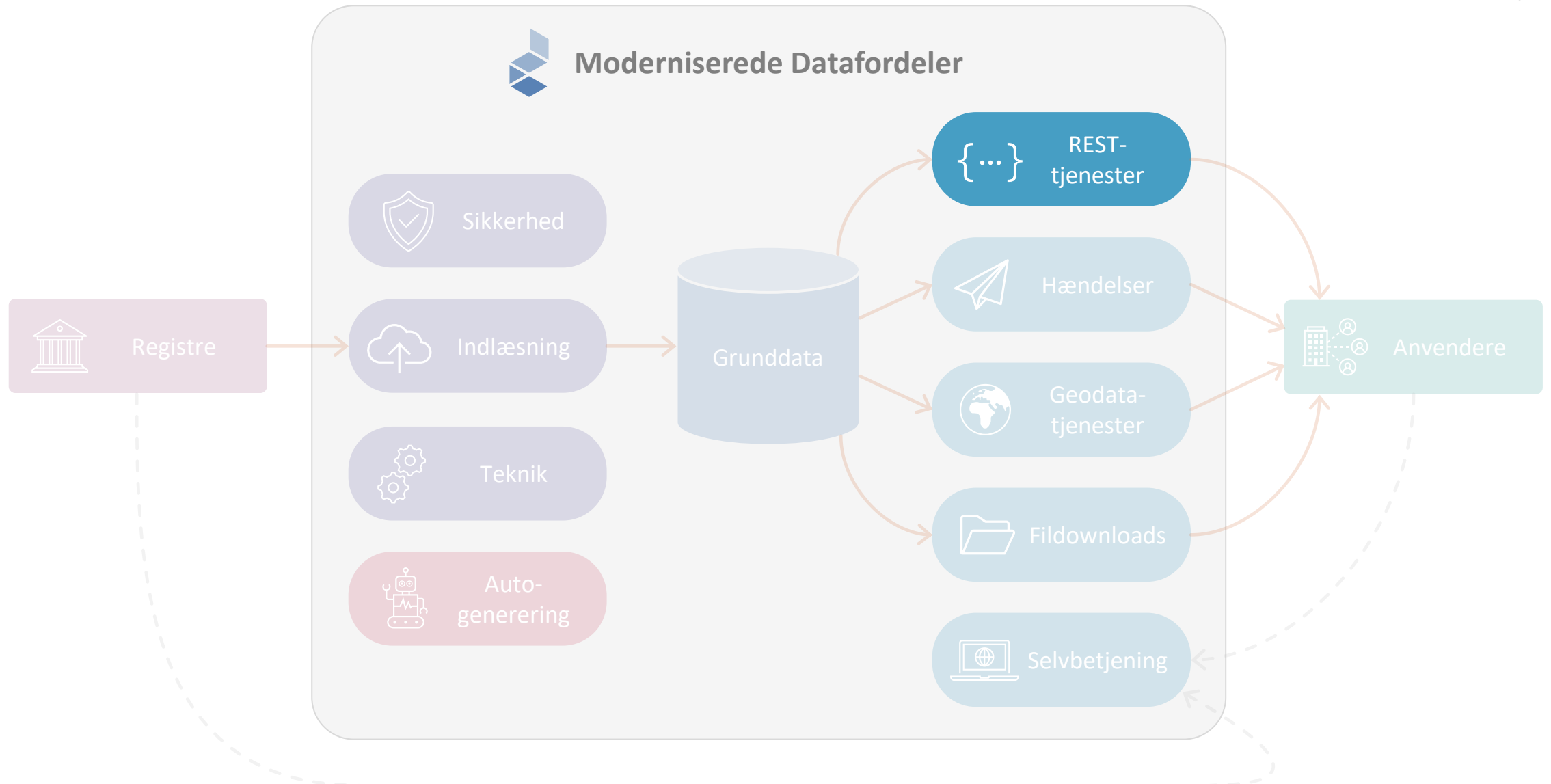

- Scopet præsenteret i de følgende slides er hvad der aktuelt *forventes* at den Moderniserede Datafordeler vil bestå af.
- Agilt forløb i 2024 og 2025 med mulighed for gøre erfaringer, blive klogere og evt. at der kommer nye teknologiske muligheder – og herudfra vælge at *ændre scope*.
- Scope er således *ikke fastlåst* for den fulde udviklingsfase – kun for udviklingsleverance 1 (UL1).

Den Moderniserede Datafordelers funktionelle og tekniske domæner

Den Moderniserede Datafordelers funktionelle og tekniske domæner

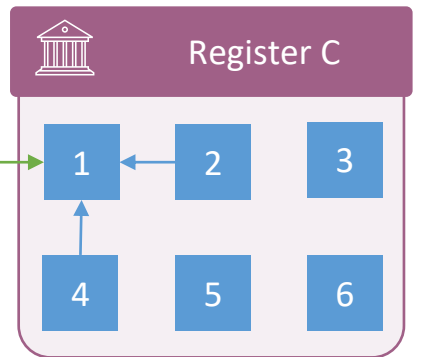
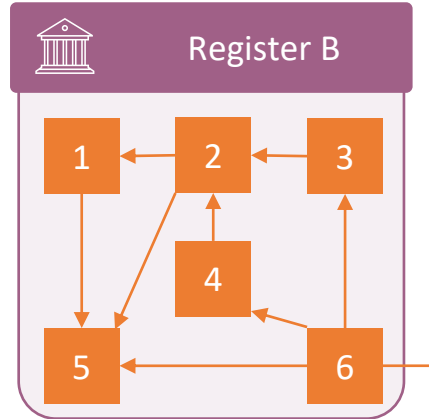
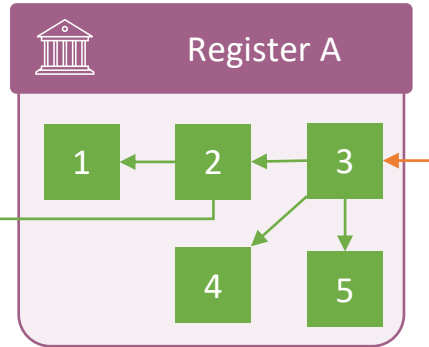
{...} REST-tjenester

Entitetsbaserede REST-tjenester

Fleksibel opslagslogik

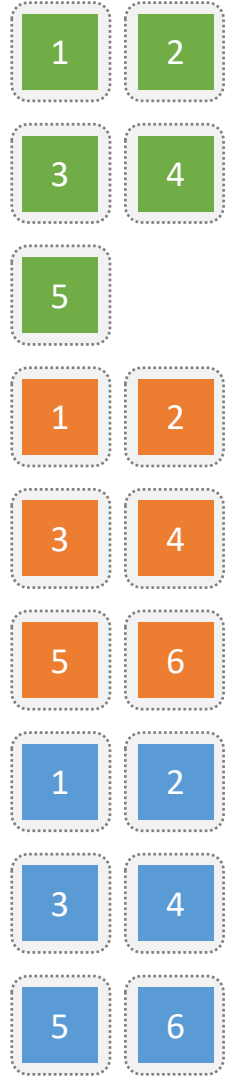
Sammenstilte REST-tjenester fundament og PoC

Register datamodeller

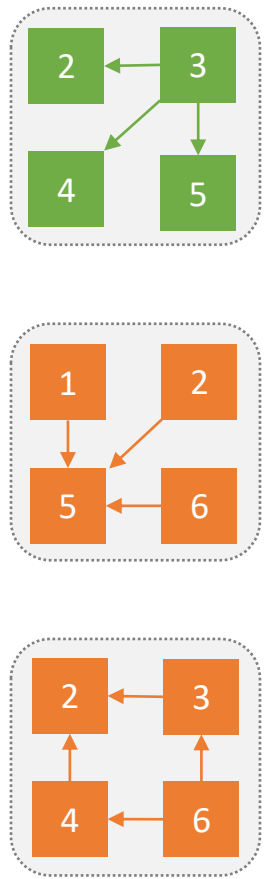

Entitetsbaserede REST-tjenester

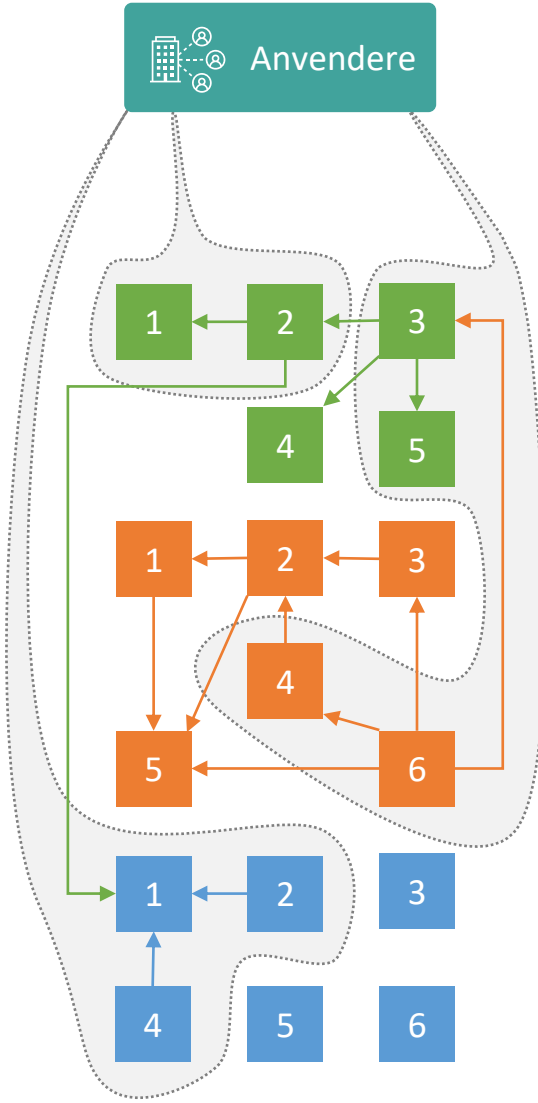
+

Sammenstilte REST-tjenester

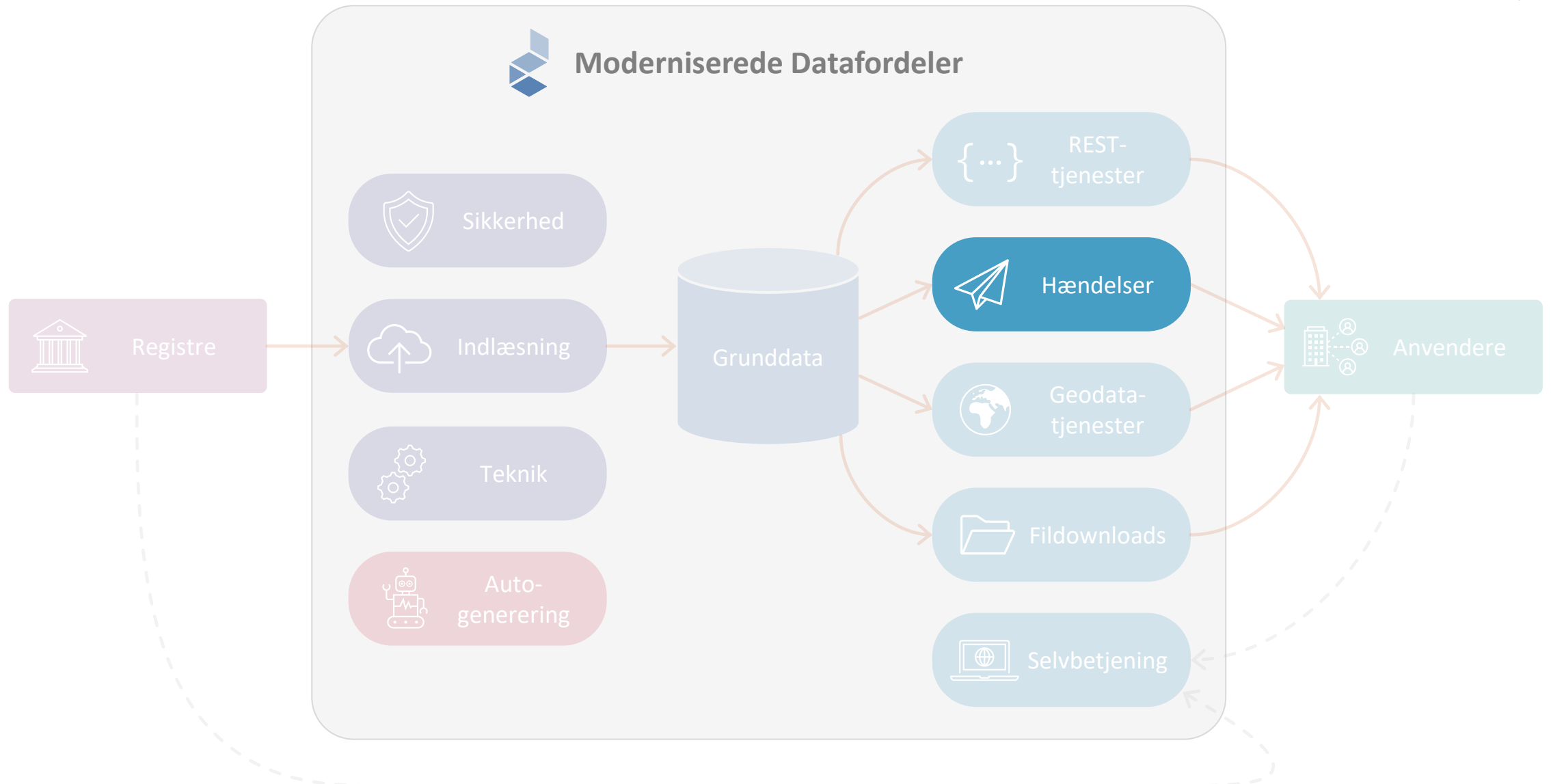

+

Fleksibel opslagslogik

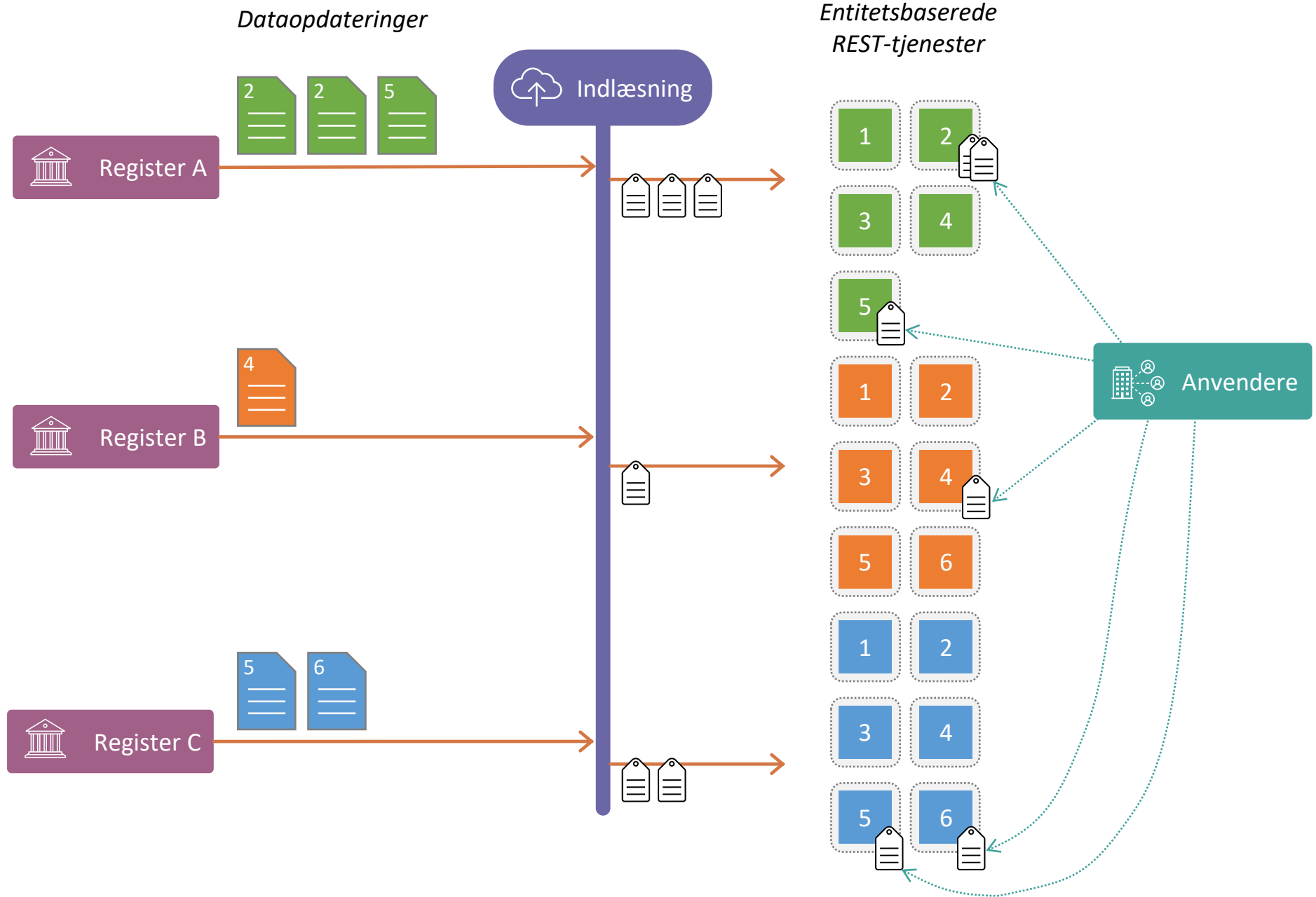
Den Moderniserede Datafordelers funktionelle og tekniske domæner

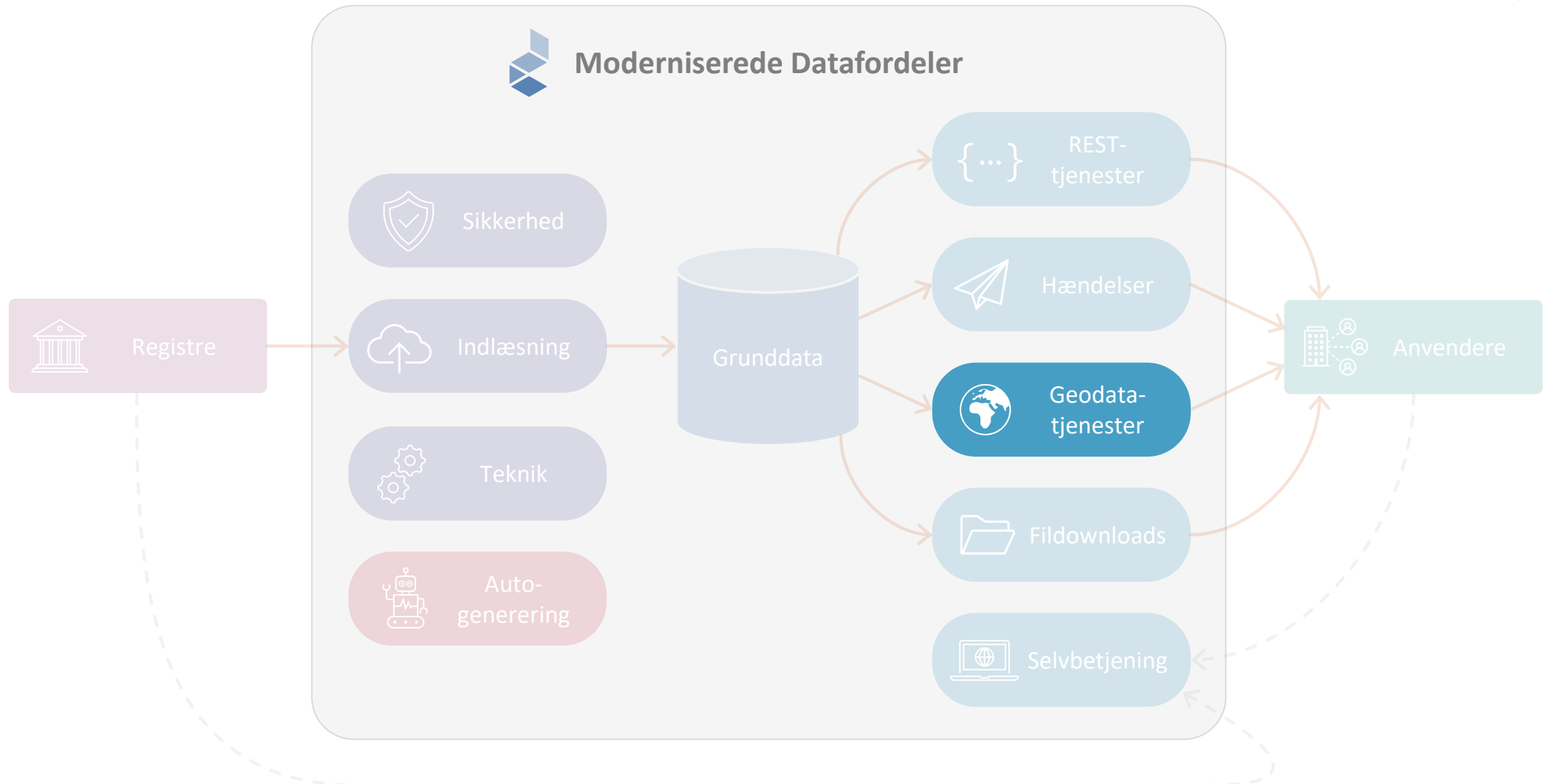

 Hændelser

Entitetsbaserede hændelser

Den Moderniserede Datafordelers funktionelle og tekniske domæner

Geodata-tjenester

Nuværende WFS-tjenester på GeoServer

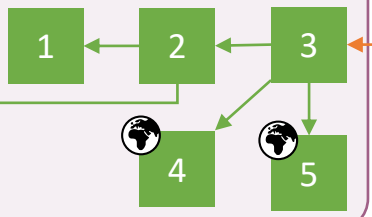
PoC for raster-udstilling via COG

Entitetsbaserede & sammenstillede WFS-tjenester

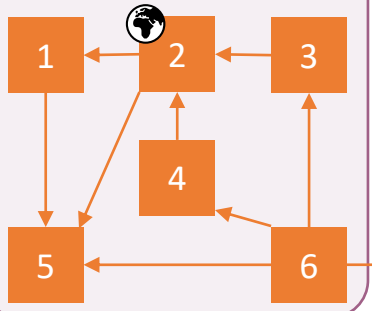
OGC API Features part 1 & 2

Register datamodeller

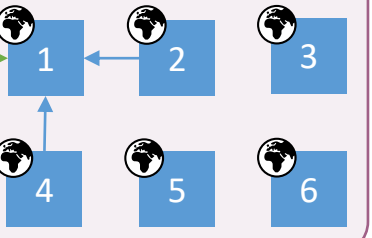
Register A

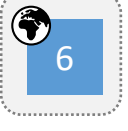
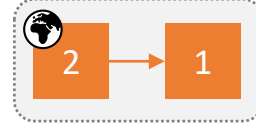
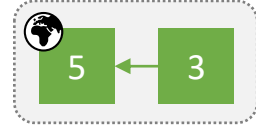
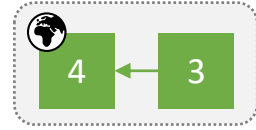
Register B

Register C

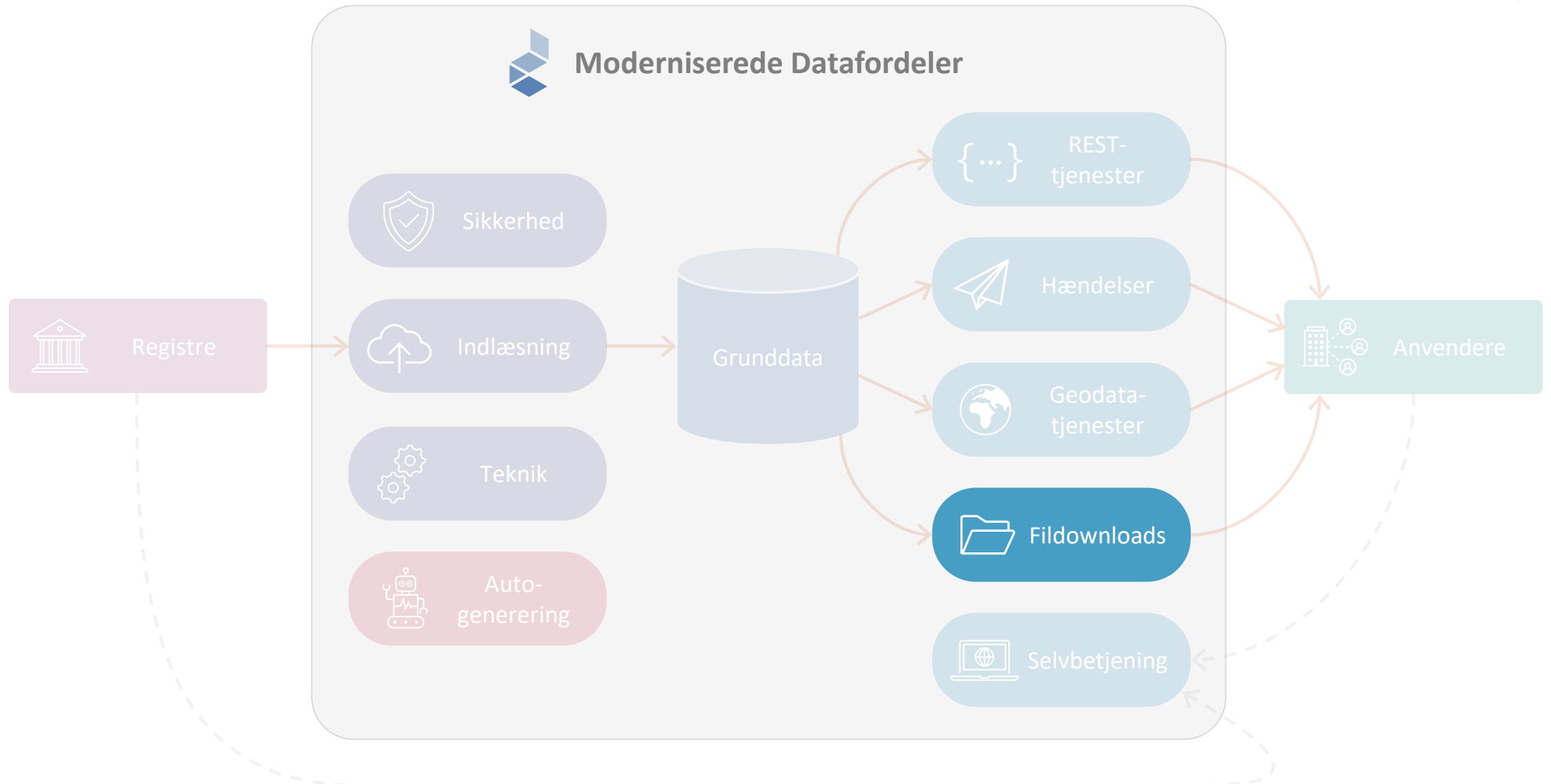

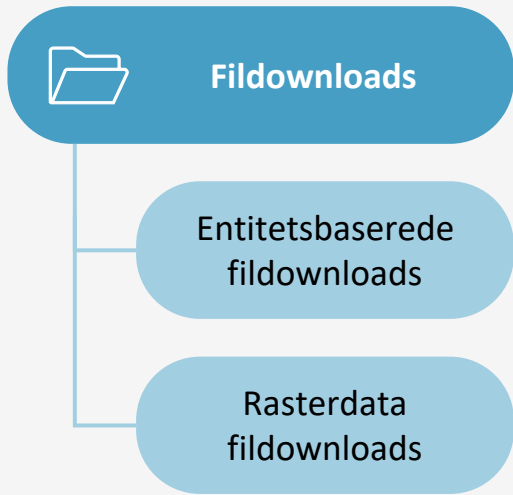
Entitetsbaserede & sammenstillede WFS-tjenester

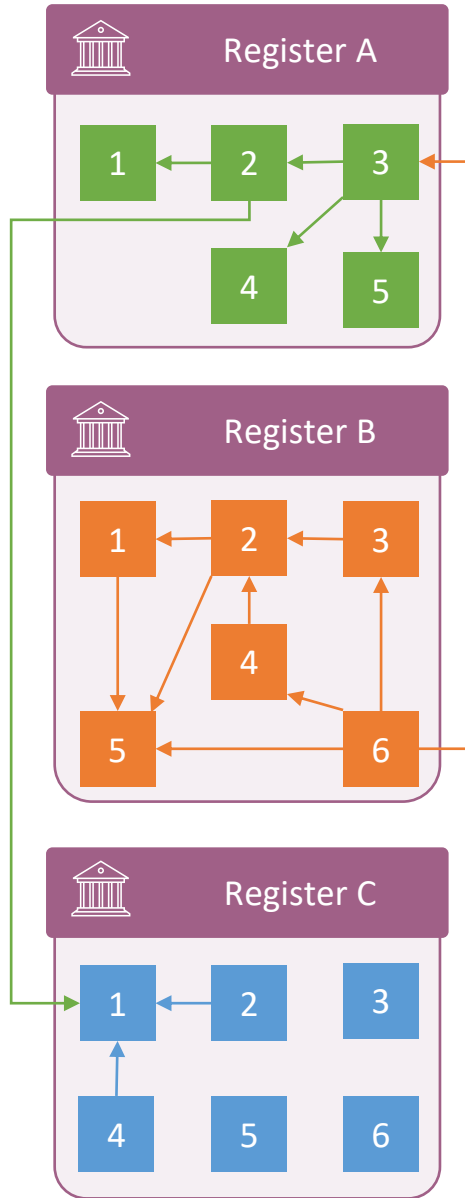
- Nuværende WFS-tjenester flyttes til GeoServer
- OGC API Features udstiller GeoJSON via GeoServer

Den Moderniserede Datafordelers funktionelle og tekniske domæner

Register datamodeller

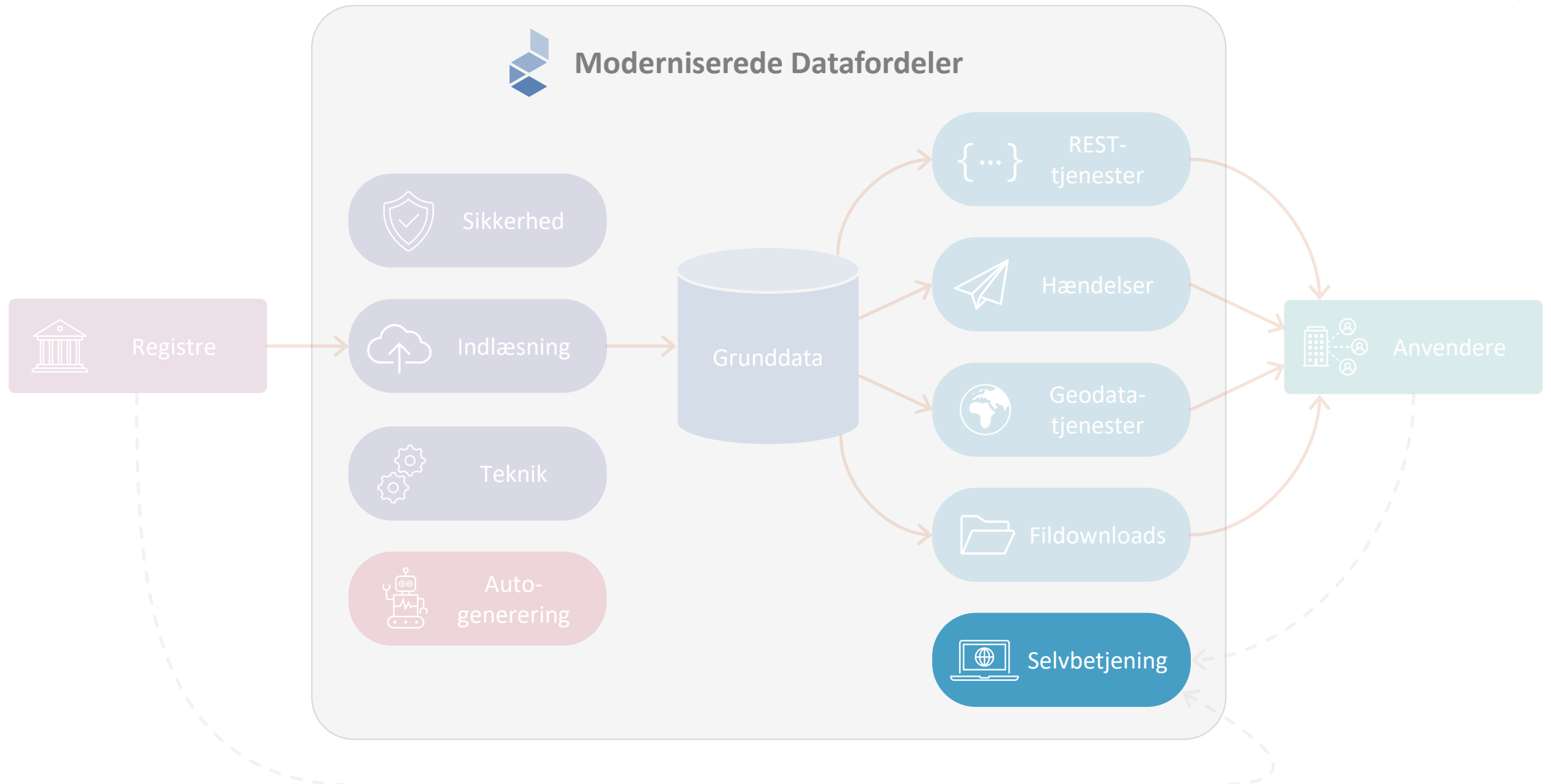

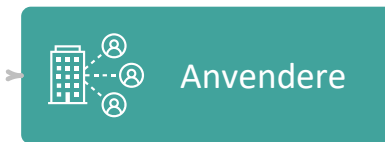
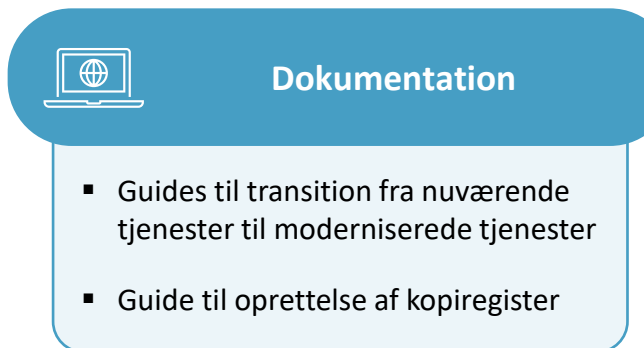
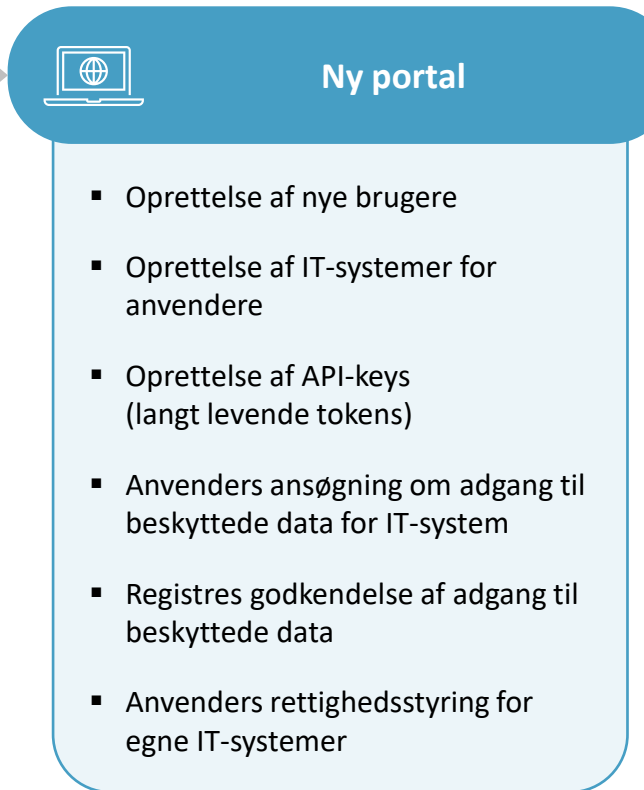
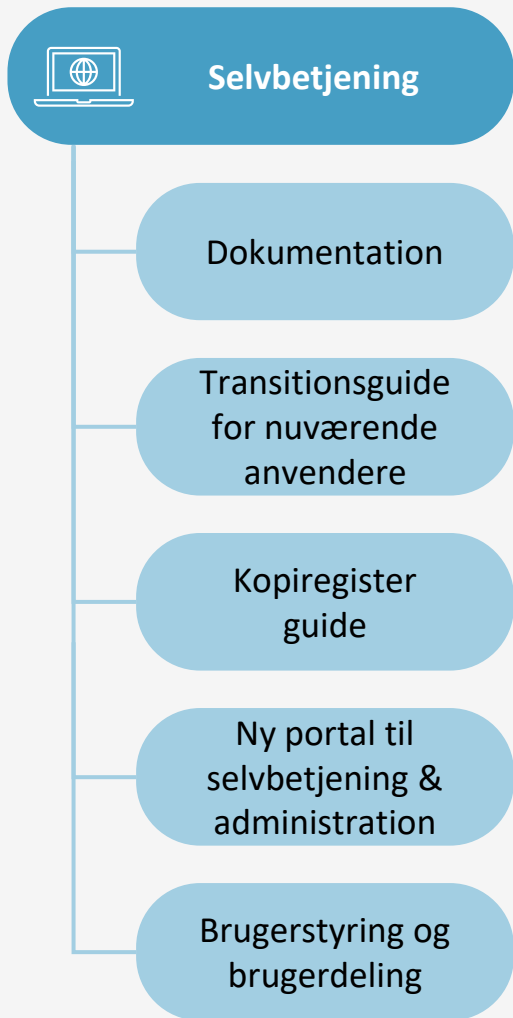
Entitetsbaserede fildownloads

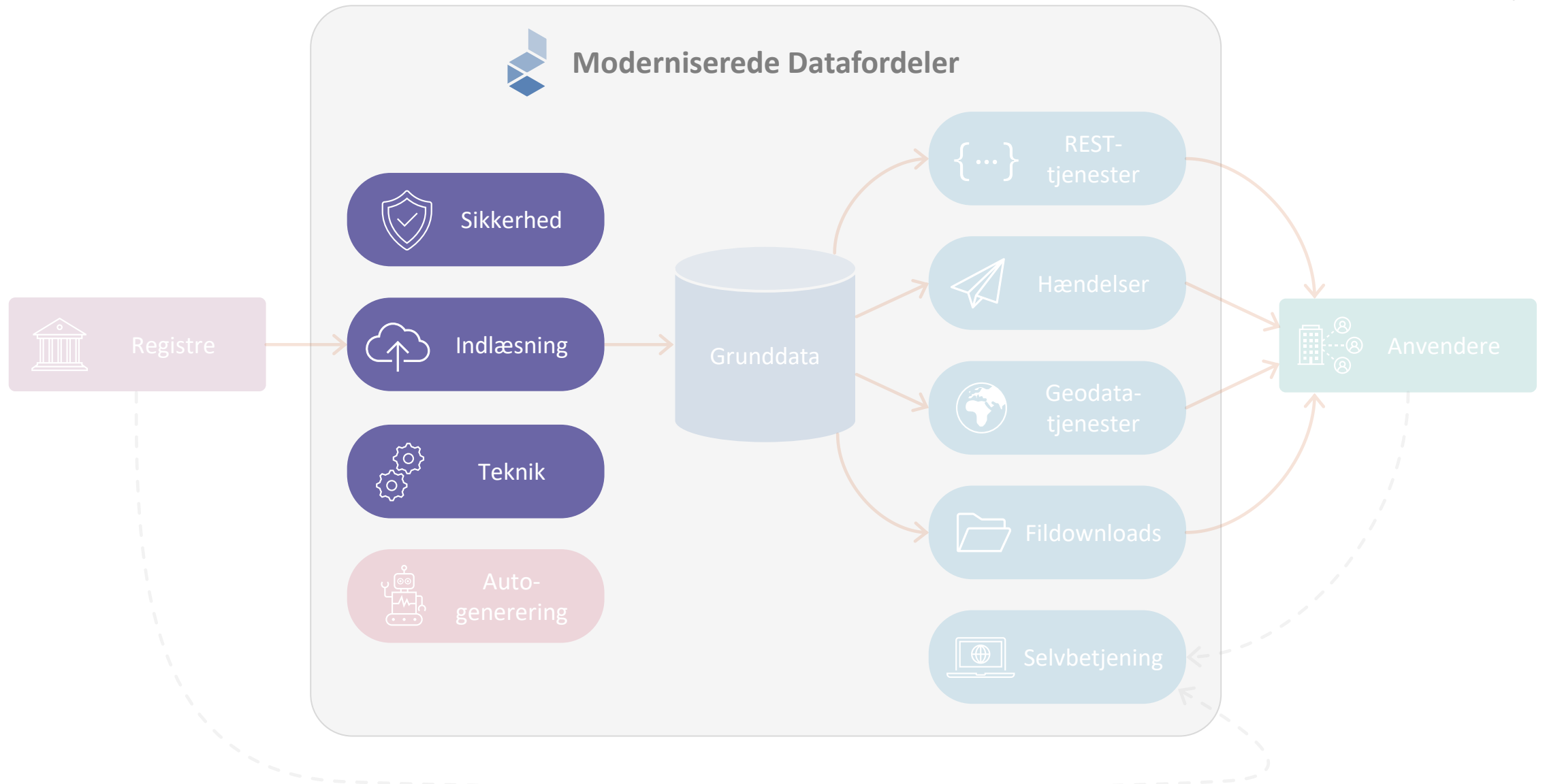
- Fildownloads klar til direkte download
- Faste frekvenser pr. entitet for generering af delta og total
- Totaludtræk for nutidsdata og bitemporale data
- Deltaudtræk for bitemporale data

Den Moderniserede Datafordelers funktionelle og tekniske domæner

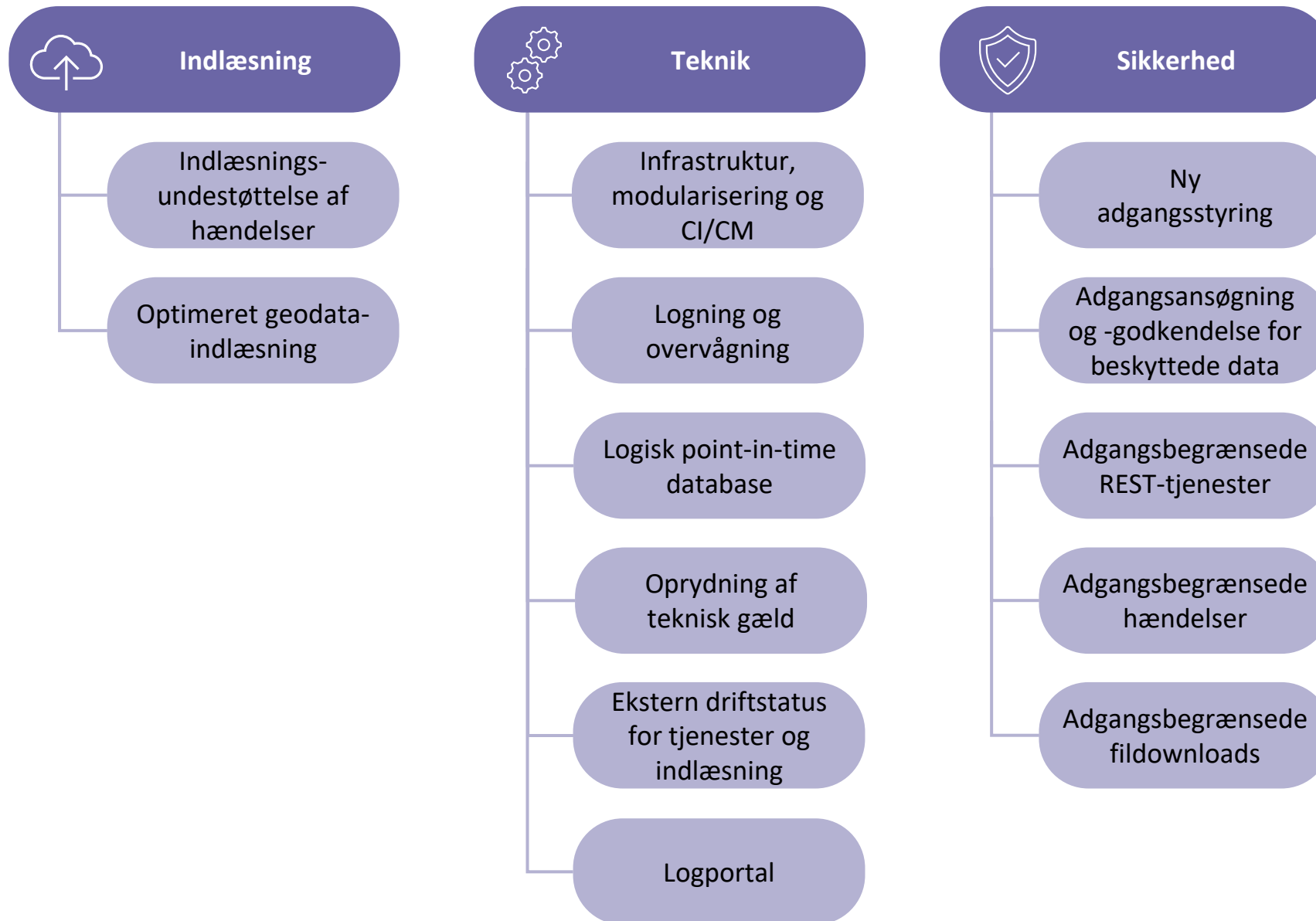

Den Moderniserede Datafordelers funktionelle og tekniske domæner

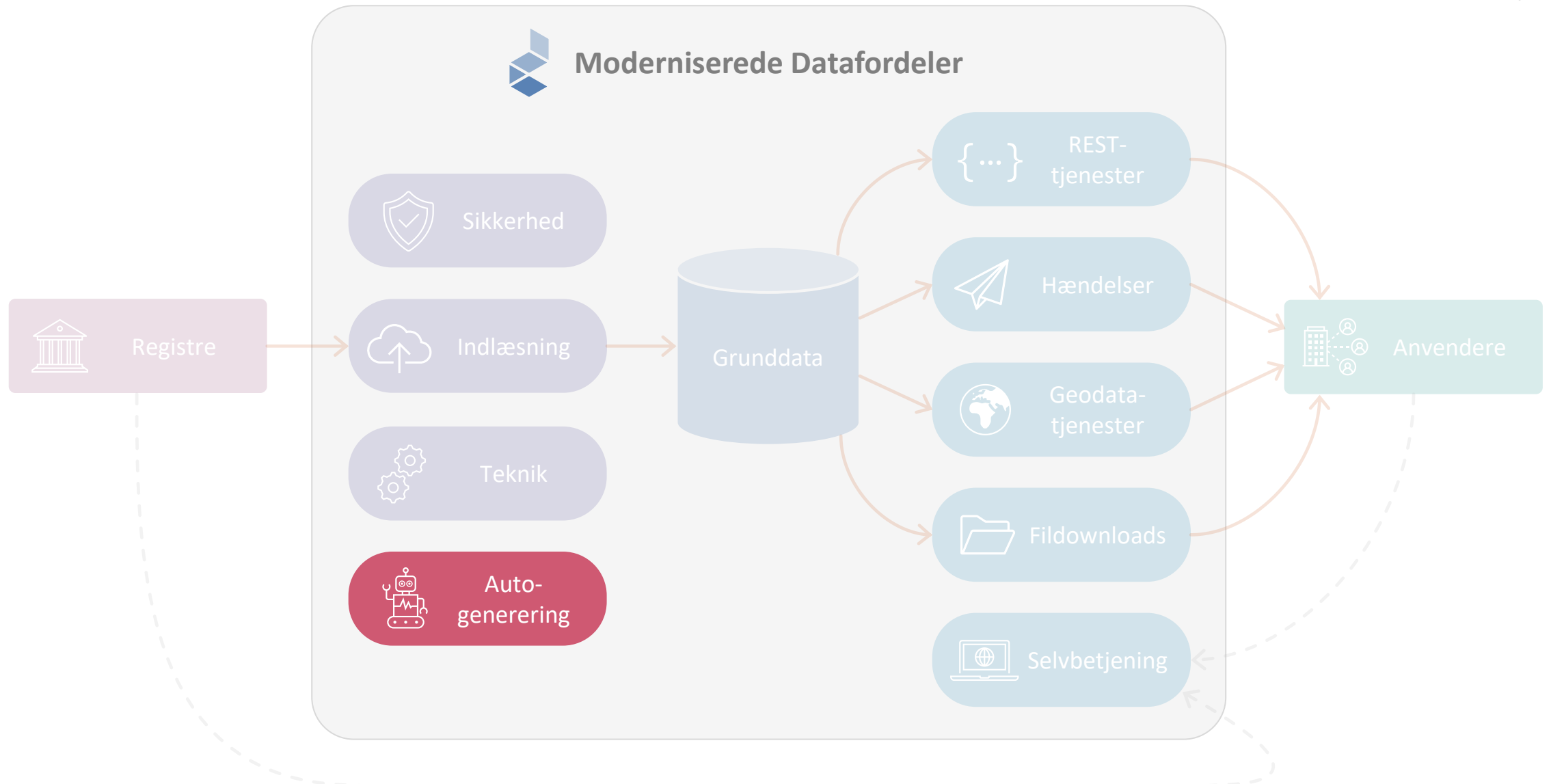

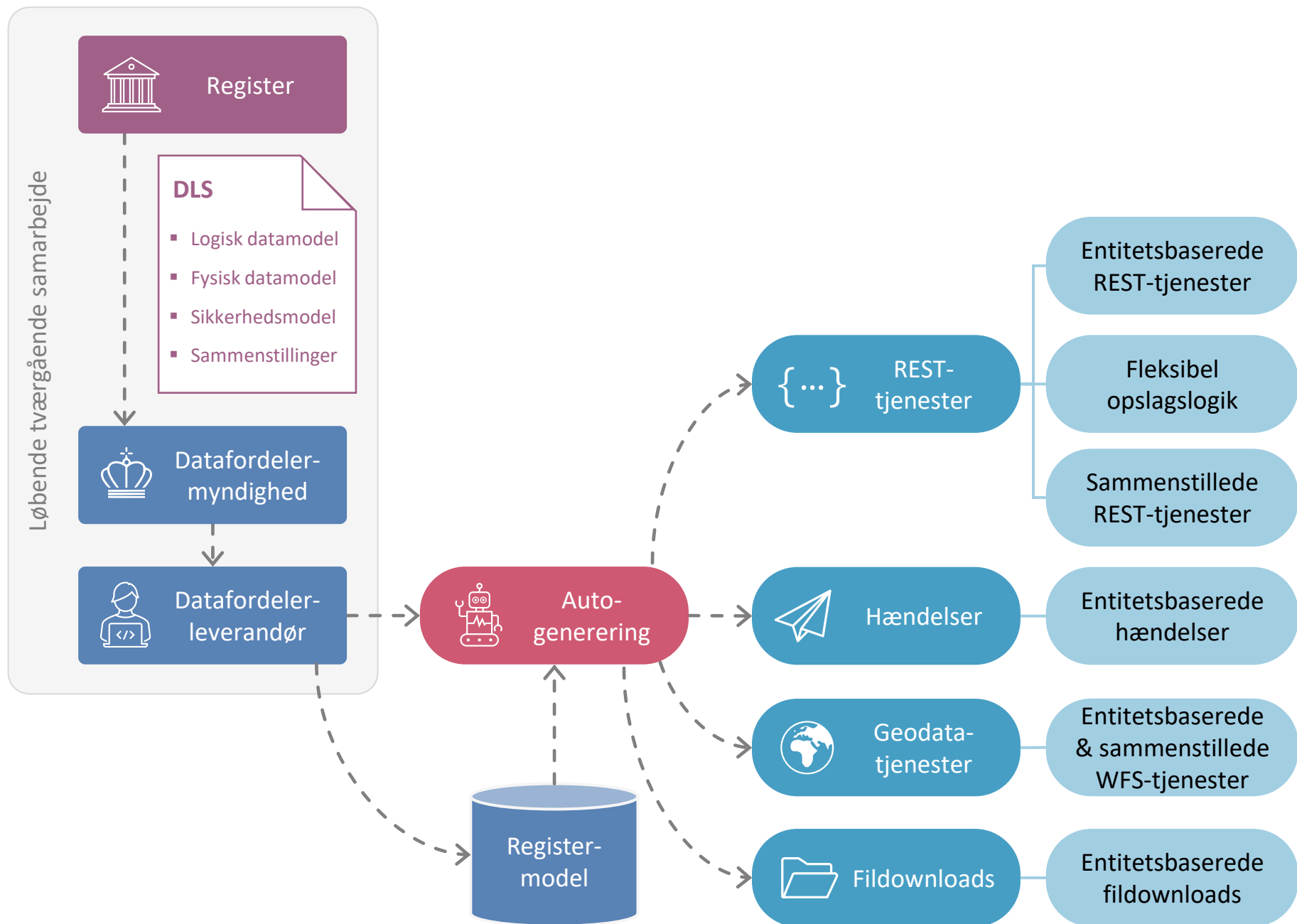
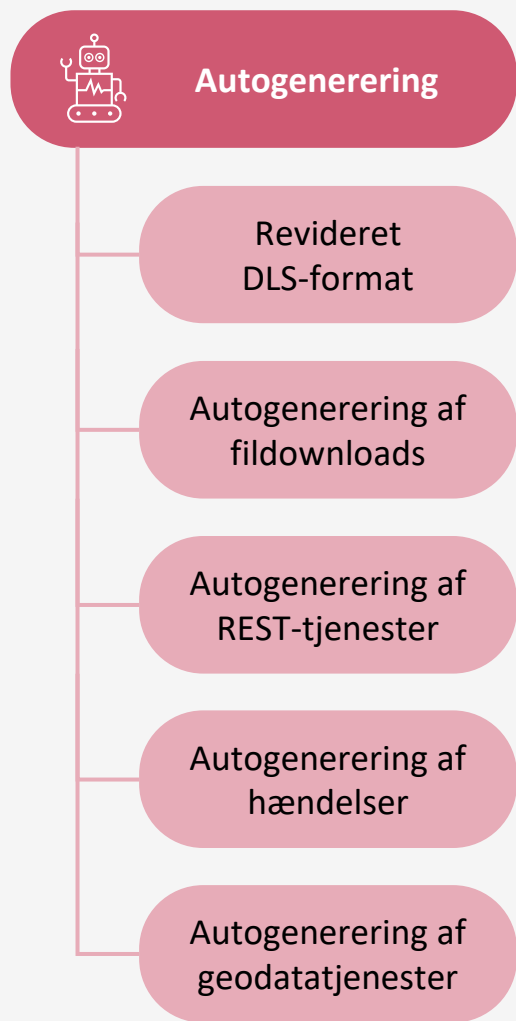

Den Moderniserede Datafordelers funktionelle og tekniske domæner

Den Moderniserede Datafordelers funktionelle og tekniske domæner

Forventet plan for moderniseringen

Styrelsen for Dataforsyning
og Infrastruktur

DATAFORDELER

Anvenderfokuseret plan for udviklingsleverancer

Nuværende Datafordeler

2024 Q1-Q2

Udviklingsleverance 1

2024 Q3-Q4

Udviklingsleverance 2

2025 Q1-Q3

Udviklingsleverance 3

Moderniserede Datafordeler

	2024 Q1-Q2	2024 Q3-Q4	2025 Q1-Q3
Tabulære data	<ul style="list-style-type: none"> Fildownloads (ekskl. beskyttede data) 	<ul style="list-style-type: none"> Entitetsbaserede REST-tjenester Hændelser Fildownloads (beskyt.) 	<ul style="list-style-type: none"> Fleksibel opslagslogik Sammenstillede REST-tjenester
Geodata	<ul style="list-style-type: none"> Nuværende WFS-tjenester på GeoServer 	<ul style="list-style-type: none"> Rasterdata fildownloads 	<ul style="list-style-type: none"> Nye WFS-tjenester OGC API Features
Selvbetjening	<ul style="list-style-type: none"> Anvender-transitionsguide Kopiregister guide 	<ul style="list-style-type: none"> Ny selvbetjeningsportal Brugerstyring og brugerdeling Adgangsansøgning 	<ul style="list-style-type: none"> Live driftstatus for tjenester og indlæsning

Iterativ videreudvikling

Yderligere fremtidige behov

Registerfokuseret plan for udviklingsleverancer

 Nuværende Datafordeler

2024 Q1-Q2

Udviklingsleverance 1

2024 Q3-Q4

Udviklingsleverance 2

2025 Q1-Q3

Udviklingsleverance 3

 Moderniserede Datafordeler

 Videreudvikling

	2024 Q1-Q2	2024 Q3-Q4	2025 Q1-Q3
Udstilling	<ul style="list-style-type: none"> Revideret DLS-format Autogenerering af fildownloads 	<ul style="list-style-type: none"> Autogenerering af REST-tjenester og hændelser 	<ul style="list-style-type: none"> Autogenerering af geodatatjenester Autogenerering fleksibel opslagslogik
Indlæsning	<ul style="list-style-type: none"> Stabilisering af nuværende indlæsning* 	<ul style="list-style-type: none"> Indlæsningsundestøttelse af hændelser 	<ul style="list-style-type: none"> Ensrettet & automatiseret geodataindlæsning
Administration & dokumentation	<ul style="list-style-type: none"> Autogenerering af dokumentation 	<ul style="list-style-type: none"> Adgangsgodkendelse og -administration 	<ul style="list-style-type: none"> Live driftstatus for tjenester og indlæsning

Iterativ videreudvikling

Yderligere fremtidige behov

* Sker/sket ifm. forvaltningen

Forvaltningsfokuseret plan for udviklingsleverancer

Nuværende Datafordeler

2024 Q1-Q2

Udviklingsleverance 1

2024 Q3-Q4

Udviklingsleverance 2

2025 Q1-Q3

Udviklingsleverance 3

Moderniserede Datafordeler

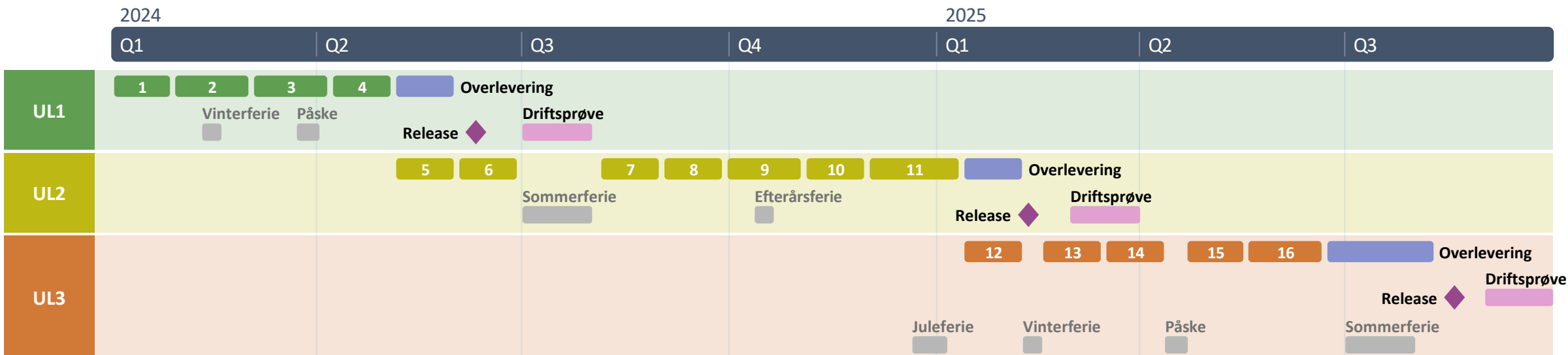
	2024 Q1-Q2	2024 Q3-Q4	2025 Q1-Q3
Videreudvikling	<ul style="list-style-type: none"> Revideret DLS-format Autogenerering af fildownloads 	<ul style="list-style-type: none"> Autogenerering af REST-tjenester og hændelser COG raster-udstilling PoC 	<ul style="list-style-type: none"> Autogenerering af geodatatjenester Autogenerering fleksibel opslagslogik
Drifts-effektivisering	<ul style="list-style-type: none"> Modulær IT-arkitektur Automatiseret test og udrulning* 	<ul style="list-style-type: none"> Selvbetjent adgangs-ansøgning og -godkendelse for beskyttede data 	<ul style="list-style-type: none"> Ensrettet & automatiseret geodataindlæsning Oprydning af teknisk gæld Øget live-indsigt i drift
Forudsætning for senere udfasning af...	<ul style="list-style-type: none"> ...nuværende filudtræk ...nuværende WFS-tjenester (Snowflake) 	<ul style="list-style-type: none"> ...nuværende hændelser ...nuværende selvbetjeningsportal 	<ul style="list-style-type: none"> ...nuværende REST-tjenester

Iterativ videreudvikling

Yderligere fremtidige behov

* Sker/sket (også) ifm. forvaltningen

Tidsplan for udviklingsleverancer

Udviklingsleverance 1

- 4 sprints
- Start: Januar 2024
- Release: Juni 2024
- Funktionelle fokusdomæner:
  - Fildownloads
  - Geodatatjenester

Udviklingsleverance 2

- 7 sprints
- Start: Maj 2024
- Release: Februar 2025
- Funktionelle fokusdomæner:
  - REST-tjenester
  - Hændelser
  - Selvbetjening

Udviklingsleverance 3

- 5 sprints
- Start: Januar 2025
- Release: August 2025
- Funktionelle fokusdomæner:
  - REST-tjenester
  - Geodatatjenester

Produkt backloggens hele eller delvise opfyldelse af moderniseringsbehov

Moderniserede Datafordeler

Sikkerhed

REST-
tjenester

Hændelser

Indlæsning

Geodata-
tjenester

Teknik

Fildownloads

Auto-
generering

Selvbetjening

- MB1: Etablering af den Moderniserede Datafordeler i en modulær it-arkitektur
- MB2: Udvidet understøttelse af versionering
- MB3: Etablering af funktionalitet ved brug af standardprogrammel
- MB4: Øget brug af dynamisk skalering af kapacitet til drift*
- MB5: Øget automatisering af Testmiljøer
- MB6: Øget brug af automatiseret test*
- MB7: Optimering af hændelser samt hændelsesgenerering
- MB8: Optimering af logging og overvågning via logging
- MB9: Optimering af distribution af geodata
- MB10: Optimering af indlæsning af data*
- MB11: Optimering af forespørgsels- og udstillingsværktøjer
- MB12: Optimering af understøttelse af udstilling af data i nær realtid
- MB13: Etablering af automatisering af konfiguration af tjenester
- MB14: Optimering af filudtræk
- MB15: Optimering af funktionalitet til selvbetjening
- MB16: Optimering af understøttelse af kopiregistre
- MB17: Optimering af håndtering af metadata

* Sket helt eller delvist i forbindelse med etablering af ny it-infrastruktur under Transitionen eller sket/sker i forvaltningen.

Resultat af Proof of Concept

Styrelsen for Dataforsyning
og Infrastruktur

DATAFORDELER

Scope for PoC

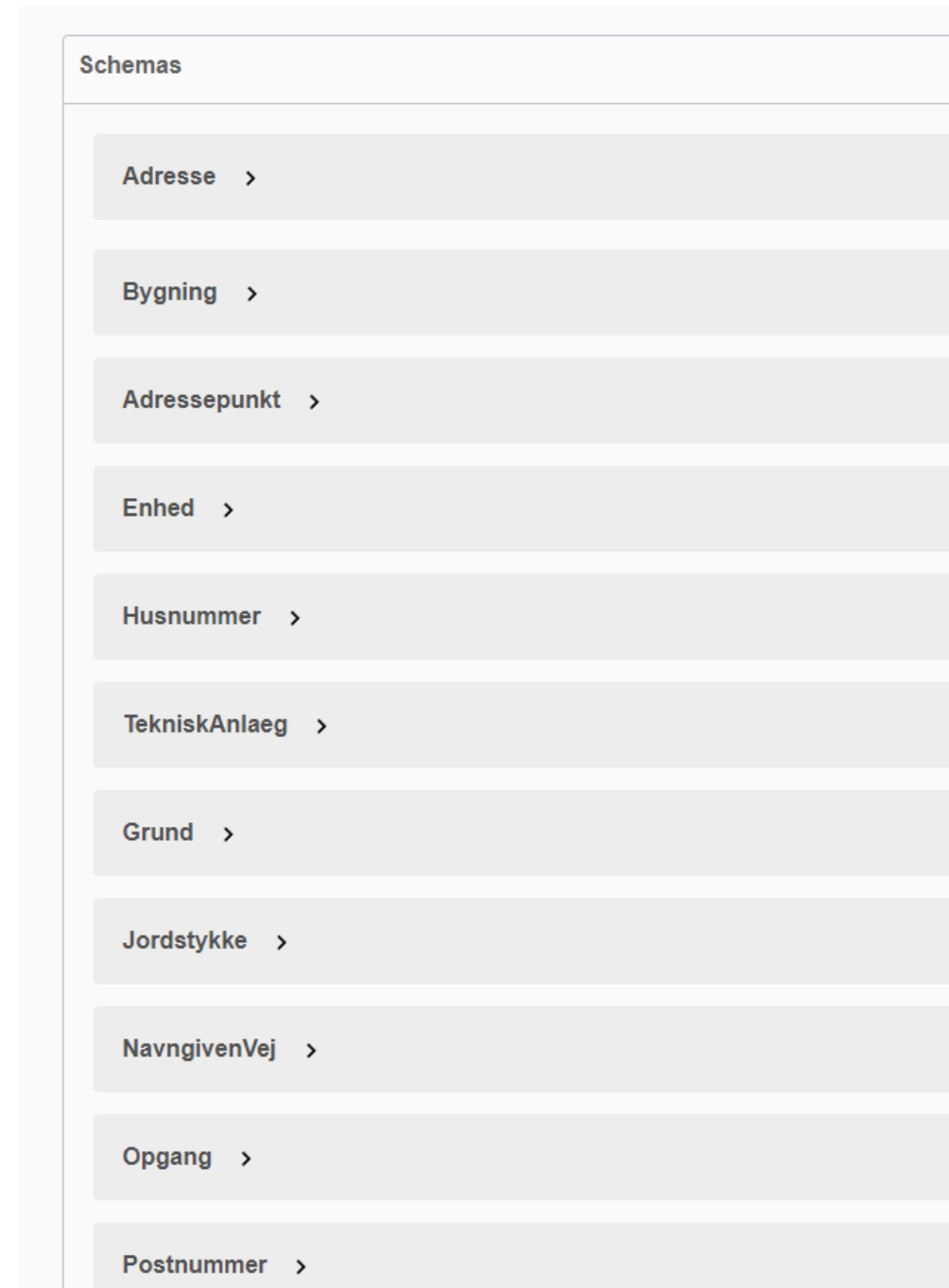

- **Scope**
  - Entitetsbaserede REST-tjenester
  - Fleksibel opslagslogik
  - Logisk point-in-time for bitemporal data
  - Autogenerering
- **Valg af PoC scope er taget i samarbejde mellem NC og SDFI**
  - Valgene er baseret på en samlet vurdering af de dele som kan være potentielt vanskeligt at virkeliggøre, samt SDFI's prioritering af moderniseringsbehov.
- **Teknisk potentielt vanskeligt**
  - Fleksibel Opslagslogik med underliggende entitetsbaserede REST-tjenester.
- **Forretningsmæssigt potentielt vanskeligt**
  - Regler/logik for logisk point-in-time til aktuelle data iht. registres (forskellige) fysiske implementering af bitemporalitet.

Resultat af PoC

- Alt data for inkluderede registre kunne udstilles.
- De valgte OData-filtre kunne anvendes og der blev udvidet med et geodata-filter.

Lessons learned for det valgte scope

- **Logisk point-in-time** snitflade kan autogenereres på baggrund af databasens tabeller.
- **Entitetsbaserede OData REST-tjenester** kan autogenereres på baggrund af den logiske point-in-time snitflade.
- **Fleksibel opslagslogik OData tjenester** kan autogenereres på baggrund af den logiske point-in-time snitflade.

Videre forløb

Styrelsen for Dataforsyning
og Infrastruktur

DATAFORDELER

Videre forløb

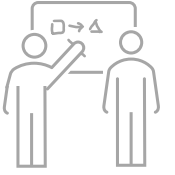

- Demo på PoC den 15. december – arbejdsgruppemedlemmer er inviteret.
- Færdiggørelse af Design- og planlægningsfasen frem til jul.
- Opstart af udviklingsleverance 1 efter nytår.
- Underarbejdsgrupper i Geodata-sporet starter op i det nye år.
- Opstart af planlægning af udviklingsleverance 2 i foråret.

I hører fra os!

- Tilbage melding på de enkelte input.
- Information om udviklingsfasen på [Datafordeler.dk](https://datafordeler.dk).
- Information om tilrettelæggelse af test og mulighed for at deltage.
- Informationsmøde om Udviklingsleverance 1.
- Løbende nyhedsbreve.

Nyhedsbrev og mere information

- Læs mere om projektet:
<https://datafordeler.dk/modernisering>
- Tilmeld jer til vores [nyhedsbrev](#) og få besked, når der er nyt.
  - Via ovenstående link findes tilmelding:

NYHEDSBREV

TILMELD DIG
NYHEDSBREV.

Nyhedsbrev bliver udsendt,
når der nyt om
moderniseringen af
Datafordeleren.

Spørgsmål?

Styrelsen for Dataforsyning
og Infrastruktur

DATAFORDELER